

-1

UVOD

Sistem za traženje nestalih osoba funkcioniše sasvim precizno. Otkako dnevne novine više ne izlaze, beleška o nestanku se najpre objavljuje na društvenim mrežama. Za početak, vest sadrži samo osnovne informacije, teze koje mogu biti koordinate nečijeg života. Javnost se o detaljima obaveštava kasnije, putem internet portala sa zabavnim sadržajem.

Jedna od takvih objava, čija istinitost nije do kraja utvrđena, ali je izazvala poprilično interesovanje javnosti, glasi ovako:

N. N. (52), razveden, otac dvoje dece, službenik u privatnoj kompaniji, bez jasno utvrđenih fizičkih i psihičkih poremećaja, bez upečatljivih karakteristika. Poslednji put viđen na sistemu sigurnosnih kamera: 21.5. u 21:25 na železničkoj stanici. Nakon ulaska u voz gubi mu se svaki trag. Poslednja osoba sa kojom je kontaktirao: Nepoznato.

Kada se vest objavi i podeli, primenjuje se uobičajena procedura. Službe traganja prvo koriste konzervativne metode: proveravaju signal mobilnog telefona, onda čip na ličnoj karti. U 92 odsto slučajeva, ni jedno, ni drugo nisu ni od kakve pomoći. Ali procedura je takva i ovaj se korak mora poštovati.

Kad mobilni i lična karta ne pomognu, u algoritam se ubacuju svi ostali dostupni podaci o nestalom. Specijalni policijski tim za traženje ljudi ima na raspolaganju bazu od čak 12.487 pojmova – psihofizičkih osobina i stanja, karakternih crta, sociopatskih i psihopatskih devijacija, društvenih i političkih stavova, materijalnih, socijalnih i obrazovnih statusa, fobija i kompleksa, seksualnih afiniteta, ličnih interesovanja, talenata i brojnih „nekategorizovanih vrlina i mana“, koji mogu biti deo ličnosti nestalog. U slučaju N. N. (52), u inicijalnom izveštaju, algoritam

bi mogao, ali ne bi nužno morao, da izabere neke od sledećih pojmova:

Visoko obrazovan, srednje situiran, razveden. Asocijalan, nekomunikativan, dislektičan. Atoničan, atopičan, apatičan. Agorafobičan, ohlofobičan, dismorfofobičan. Netolerantan, neprijatan, nepouzdan. Blago erektilno disfunkcionalan, disomničan, hipohondričan. Kritičan, duhovit, ciničan. Razdražljiv, plašljiv, paranoičan. Melanholičan, sentimentaln, patetičan. Antiglobalista, ateista, antimodernista.

Ti podaci se kasnije prosleđuju medijima, koji ih sastavljaju u rečenice, zatim u tekstove i tako pažljivo i detaljno sklapaju priču o životu nestalog prenoseći je uz pretpostavke koje bi doprinele atraktivnosti priče, samim tim i većoj pažnji javnosti.

Statistika govori da postoji bitna razlika između nestanaka muškaraca i žena. „Muškarci beže, žene se kriju“ – piše doslovce u jednom od priručnika – „iako su efekat i manifestacija nestanka kod oba pola isti – nema ih, nisu dostupni ljudima oko sebe“. Beleži se i ovo: „Kod osoba muškog pola razlog nestanka krije se u njihovoj okolini, kod osoba ženskog pola, taj razlog je uglavnom u njima samima“.

Međutim, da li je baš uvek tako?

Jer, ovo je samo matrica, mogući skup podataka koji se ubacuje u softver. Cilj je da algoritam od datih pojmova izbaci potencijalni scenario nestanka, a onda se po tom obrascu dalje traga, uz pomoć prikupljenih informacija iz medija i sa društvenih mreža. U slučaju N.N. (52), svakako bi bila ostavljena i mogućnost samoubistva, mada statistika pokazuje da ono više ne dominira kao konačni ishod nestanaka. Radikalni teoretičari ljude novog doba nazivaju dvostrukim kukavicama: „Suviše slabi da se bore, nedovoljno hrabri da sebi presude“. I još kažu: „*Moderna vremena nemaju svog Kirilova.*“

Ljudi nestaju na najrazličitije načine. Prisilni nestanci – primitivni oblici kriminala poznatiji kao otmice – gotovo su isko-

renjeni u Evropi. Razvojem tehnologije i policijskih metoda poslednjih godina takvi slučajevi se veoma lako rešavaju. Za razliku od dobrovoljnih nestanaka, o kojima se već čitavu deceniju razvijaju posebne doktrine i sukobi mišljenja psihologa i kriminologa. Zabeležena je prava pandemija nerešenih slučajeva nestalih ljudi. Za njih važi pravilo – onaj ko ne želi da bude nađen, obično u tome uspe.

Kako nestaju oni koji ne žele da budu pronađeni? Najefikasniji, ali najkomplikovaniji način jeste promena identiteta. Može se iscenirati smrt, zamesti trag i nastaviti život negde daleko pod drugim imenom, sa izmišljenom prošalošću, sa lažnim ispravama, uz izgled promenjen plastičnim operacijama. Ovaj vid nestanka karakterističan je za milijardere pred bankrotom, kriminalce visokog ranga i pripadnike tajnih službi.

Neki nestali ljudi se jednostavno predaju. Može to biti posle stresnog događaja u životu, a može doći i samo od sebe. Postaju skitnice, beskućnici bez imena i prošlosti. Lutaju dok ne skončaju negde od gladi, zime, zaraze ili dok im se jetra ne raspadne od ogromne količine lošeg alkohola koja ih spasava od užasa svakodnevice. Niko ih ne pita ko su i odakle dolaze, ljudi se klone njihove sudbine, plašeći se da grozota koju vide ne pređe na njih. Zato je moguće da takvi zauvek ostanu nepronađeni, čak i kada im telo u kojem su boravili bude zatečeno u nekoj rupi, sasvim ohlađeno ili već dopola trulo. Jer, nekada ljudsko telo ne ostavlja jasne tragove o boravku čoveka u njemu.

Ima i onih koji prosto pobegnu u divljinu daleko od civilizacije. Njih ne treba mešati sa umišljenim umetnicima, lažnim ekscentricima ili bolestima zavisnosti nagriženim slavnim ličnostima, koji iz razloga pomodne duhovnosti i lažne ekološke svesti nalaze svoj dom u bogato opremljenim planinskim kućama ili na prostranim ravničarskim salašima. Ne treba ih brkati ni sa monasima, koji samo beže iz jednog sistema u drugi, nastavljajući da robuju u pokori, poštujući pravila. Ne, ovde se radi o istinskim odmetnicima od civilizacije, otuđenicima koji traže

izbavljenje u samoći i razgovoru sa drvećem i životinjama. U tom naoko regresivnom procesu, jedni poremete umom, a drugi, moguće je, pronađu spasenje i suštinu.

Praksa beleži i slučaj čoveka koji se, bežeći od sveta, zaključao u sopstveni podrum i tu skončao, jer čitavih šest meseci niko od rodbine, prijatelja i poznanika nije imao potrebu da ga vidi i čuje. Bio je uporan da istraje u svojoj nameri, izdržao je dok je imao zaliha hrane i vode. Psiholozi koji su u medijima komentarisali slučaj, tvrdili su da on zapravo nije hteo da nestane, već je imao želju da bude pronađen. Ali, to je već neka druga tema...

„Izgubljeni ljudi“ su, međutim, posebna priča. Ovaj pojam zvanično je ušao u udžbenike psihologije i socijalne patologije, a zatim i u policijske izveštaje, početkom četvrte decenije 21. veka. Ne postoji tačno definisan pojam „izgubljenih ljudi“, jer je njihovo fizičko postojanje uglavnom potvrđeno i jasno locirano, ali u otuđenom stanju. Jedan deo „izgubljenih“ vremenom pređe u kategoriju „nestalih“. Većina ipak zauvek ostane „izgubljena“. Broj onih koji se pronađu ili koje pronađu predstavlja statističku grešku. Nauka o „izgubljenim ljudima“ još je u razvitku, ali čitavi timovi naučnika od Oksforda i Harvarda, do tajnih laboratorija u tundrama Sibira, rade na izučavanju te pojave.

Ono što je za sada nepobitno utvrđeno – statistika kaže da kategorija „izgubljenih“ danas obuhvata oko 13 odsto svetske populacije. Iako neki izveštaji uveravaju da među pobornicima hrišćanske desnice, stanovništvom Kine i u državama u kojima vlada šerijat nisu zabeleženi slučajevi „izgubljenih ljudi“, istina je da na planeti ne postoji zajednica koja odoleva ovoj pošasti.

0 – INTERMECO

Čovek koji stoji ispred mene deluje mi poznato. Stoji potpuno go i pilji pravo u oči. Pogleda izopačenog, perverznog. Teški, umorni, spuštene kapci sa par sitnih bradavica skoro sasvim mu prekrivaju očne jabučice. Arkade su mu grube, naglašene. Oko očiju mu se zgužvala koža. Braonkasto-siva izbrazdana masa je ispod dve očne jame, dugačka, duboka bora je između njih. Kosa masna, neuredna, proređena, bez razdeljka, raščupana, jednu trećinu seda, dve trećine još uvek tamnosmeđa. Čelo visoko, zalisci do pola temena. Brada nešto kraća od kose, dugačka oko tri centimetra, gušća oko usana, ređa na obrazima, dve trećine seda, jednu trećinu i dalje smeđa. Zubi žuti, puni naslaga i karijesa, nedostaje donja šestica levo i gornja petica desno. Obrazi podbuli, preliveni preko vilične kosti, ne obaziru se na njeno postojanje, stapaju se sa vratom. Koža sivkastobela, suva, sa brojnim mladežima i velikim ekcemom nekoliko centimetara ispod leve pazušne jame. Grudi opuštene, bez naznaka mišića ispod masnih naslaga. Između bradavica pedesetak ućebanih dlaka. Stomak obao, tvrd, velik, preliva preko pojasa. Polni organ opušten, daleko od stanja erekcije, ušuškan u stidne dlake, pruža se u visini testisa. Noge mršave, dlakave, kolena kvrgava. Tabani neuredni, koža na njima tvrda, nokti na prstima žuti, inficirani.

Pravim nagli pokret ulevo. Čovek ne želi da izađe van okvira ogledala, ostajem sam. Ulazim u tuš kabinu i puštam vodu. Hladna, mlaka, vrela. Pada mi na teme, pa niz potiljak, poput vodoskoka prelazi na ramena i zatim se sliva niz telo. Prija. Nestaju svi bolovi. Zub, leđa, želudac, žuč, prostata, koleno, mogu da ih nabrojim u svako doba. Sada ih nema, nervi do mozga donose samo prijatne impulse. Prelazim šakama preko celog tela, pravilnim pokretima u jednakim razmacima.

Brišem se peškirom, ležem na krevet, čist i nag. Zamišljam seks. Tu je, pored mene, sami smo. Možda smo i negde drugde. Uzbuđujem se, ali ne dovoljno. Trudim se, ne ide. Odustajem.

Kontrolišem svoje stanje. Boli me zub, već odavno je pokvaren i šupalj. Ceo vrh jezika mogu da uguram u gornju šesticu levo. Vid mi je oslabio, mišići meki, opušteni, kiselina iz stomaka peče jednjak i grlo, pritisak u grudima steže, creva neispražnjena, kada ustanem, treba mi vremena da se ispravim. Šake i stopala su mi vreli, hladno mi je na stomaku, između pupka i stidnih dlaka. I svrbi me, sa svih strana me spopada neki čudan svrab, koji ne mogu ni da lociram, ni da počešem.

Nekad ne mogu da spavam, nekad ne mogu da se probudim.

Kako je moguće da nemam karcinom? Kilogrami nezdravih materija svakog dana prolaze kroz moje telo i ostavljaju svoje đubre za sobom. Statistički almanah kaže da svakog minuta to đubre negde ubije 18 ljudi. Kako je moguće da sam ja i dalje izuzetak? Kako je moguće da sam zdrav? Kako je moguće da sam živ?

Mogao bih da počnem da vodim računa o svom zdravlju. Baš me briga. Slab sam. Svejedno mi je. Plašim se. Svejedno mi je. Plašim se.